

HOMMELPROJECT

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV), de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) en het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg (NHGL) roepen jong en oud op 4 en 5 juni — de Hommekijkdagen — naar hommels uit te kijken. Het is de bedoeling dat in dat weekend zoveel mogelijk mensen naar hommels gaan kijken. De hommelssoorten die dan gezien worden — het gaat daarbij om de zes algemeenste soorten — kan men melden aan de KNNV door ze te noteren op een speciaal daartoe ontworpen waarnemingskaart (midden in dit nummer treft u een exemplaar van deze hommelwaarnemingskaart aan). Waarnemingskaarten kan men aanvragen bij de KNNV, Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, tel.: 030-314797.

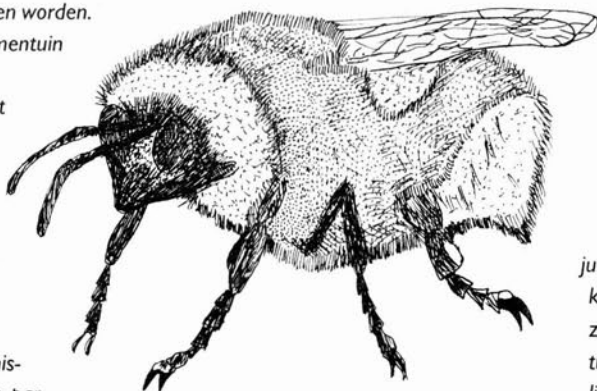
Deze Hommelactie is een vervolg op de Vliegenschwam-actie die de KNNV in 1991 heeft gehouden. Deze eerste nationale oproep was een aanzet om tot een waarnemingsnetwerk te komen. Deze actie is toen een daverend succes geweest waarbij meer dan 10.000 meldingen van vliegenschwammen zijn binnengekomen. Om deze reden wordt dit jaar gestart met het Hommelproject. In 1995 zal het Hommelproject voortgezet en uitgebreid worden. Het Hommelproject is een gezamenlijke activiteit van de KNNV en de NJN in samenwerking met het Natuurhistorisch Genootschap. Financieel wordt het Hommelproject gesteund door de Triodos bank, de Fondation Yves Rocher en het IKC-NBLF.

De bedoeling van het Hommelproject is om een groot publiek te bereiken en iedereen — met name jongeren — te interesseren voor hommels en daarmee voor de natuur in hun eigen omgeving, maar ook voor de verenigingen die het project organiseren. Door de bekendheid van de KNNV, de NJN en het NHGL middels dit project te vergroten, hopen deze verenigingen meer nieuwe (vooral jonge) leden aan te trekken.

Verder zullen de gegevens die deze actie oplevert inzicht geven in de mate waarin en de plaatsen waar hommels voorkomen. Hommels hebben een belangrijke functie in de natuur omdat ze bloemen bestuiven die vaak niet door andere insecten bestoven kunnen worden.

Dat kan iedereen ook in zijn eigen bloementuin zien.

Al deze waarnemingen leveren een schat aan informatie, die de kennis over de verspreiding en de biologie van de Nederlandse hommels aanzienlijk kan verrijken. Mogelijk geven de plaatsen met veel soorten hommels aan waar meer natuurwaarden te verwachten zijn. Vooral ook buiten natuurterreinen is hiervoor gewoonlijk weinig aandacht. Ook kan de uitkomst misschien het belang voor de natuur van tuinen, parken en ruige stukjes in de bebouwde omgeving aantonen.

Aardhommel (♂).
Tekening: Ben Janssen.

Zo wordt informatie verkregen waarvan verantwoordelijke beheerders en beleidsmakers gebruik kunnen maken. Bij de rapportage van de resultaten van 1994 zal één van de doelen zijn dat ook beheerders zich bewust worden van het belang van hommels en hoe er met het beheer met deze diergroep rekening gehouden kan worden.

Voor hommels is gekozen omdat deze redelijk "aaibaar" zijn en omdat het een bedreigde groep is. Van de 20 hommelssoorten die deze eeuw in ons land zijn gezien, zijn er zes uitgestorven en zes bedreigd. Dit is het gevolg van versnippering van het landschap, vernietiging van leefgebieden en verandering in de landbouw. Als er bij het beheer meer rekening zou worden gehouden met hommels, kan dit deze dieren ten goede komen. Particulieren kunnen hun steentje bijdragen door specifieke hommelplanten in hun tuin te zetten. Bang voor steken hoeft men niet te zijn, want ze zijn niet agressief.

De gevraagde algemene soorten zijn gekozen op hun herkenbaarheid en ruime verspreiding over het land. Het gaat om de volgende zes soorten: Aardhommel (*Bombus terrestris*), Akkerhommel (*Bombus pasquorum* (agrorum)), Boomhommel (*Bombus hypnorum*), Steenhommel (*Bombus lapidarius*), Tuinhommel (*Bombus hortorum*) en Weidehommel (*Bombus pratorum*). Hommels zijn door hun grootte en nijver gedrag voor de meeste mensen vrij duidelijk te herkennen. Om de soorten te onderscheiden is er een hommelkaart gemaakt waarop die zes meest voorkomende soorten in kleur zijn afgebeeld (deze kaart bevindt zich aan de waarnemingskaart).

Het is de bedoeling om op 4 en 5 juni (de Hommeldagen) de meeste waarnemingen te doen, zodat over dit weekend een zo compleet mogelijk beeld wordt verkregen over de verspreiding van hommels in Nederland. De waarnemingen kunnen worden ingevuld op de waarnemingskaart, en deze moeten vervolgens worden gestuurd naar de Veldwinkel van de KNNV te Utrecht. Vragen over dit project kunt u richten aan de coördinator voor het

Hommelproject, Arien van Iperen, in de KNNV veldwinkel te Utrecht, tel. 030-314797.

Behalve deze campagne zal ook veel publiciteit aan dit Hommelproject worden gegeven op het VARA Vroege Vogels Natuur- en milieuspektakel.

Dit is een groots milieufest dat op 4 en 5 juni in 's Graveland op het landgoed Boeckestein van Natuurmonumenten gehouden zal worden. Hier zullen de Nederlandse Natuur- en Milieuorganisaties zich gezamenlijk presenteren.

De redactie